

คุณภาพกระบวนการใช้หลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของ
บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม

Quality in Course Application Process, Learning Outcomes and Satisfaction in
Professional Competence of graduate nursing students: Bachelor of Nursing Science
Program, Siam University.

Received: September 27, 2021

Revised: November 9, 2021

Accepts: December 21, 2021

วัฒนีย์ ปานจินดา (ปร.ด.)¹, นิสภาพร สलगสิงห์ (วท.ม.)²

Wattanee Panjinda (Ph.D.), Nisaporn Salangsing (MS)

รัฐกานต์ ขำเขียว (MS)³, ปรียธิดา ชลศึกเสณีย์ (ปร.ด.)³

Ruttakan Kamkhiew (MS), Preeyatida Chonlasuksanee (Ph.D)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพกระบวนการใช้หลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ และความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม ปีการศึกษา 2561 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 353 คน บัณฑิตจำนวน 97 คน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพกระบวนการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตร 2) ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติสูงกว่าภาคทฤษฎี ผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก และสูงสุดในด้านคุณธรรมจริยธรรม ความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับมากและสูงสุดในด้านความสามารถ ในการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการประเมินคุณภาพกระบวนการใช้หลักสูตรมีความจำเป็นต่อการผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพสูงสังคม

คำสำคัญ: กระบวนการใช้หลักสูตร, ผลลัพธ์การเรียนรู้, สมรรถนะเชิงวิชาชีพ, พยาบาลศาสตรบัณฑิต

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, Thailand

Corresponding author, e-mail: wattaneedavispan @gmail. com

² อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

³ อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

Abstract

The purpose of this descriptive research was to assess the quality in course application process, learning outcomes and satisfaction with professional competence for the Bachelor of Nursing Science Program, Siam University, academic year 2018. The population consisted of 353 students in year 1-3, 97 graduates, and 40 graduate users. The data were collected by questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the study found that the quality in course application process was at a high level in all 4 aspects, namely 1) Consistency of philosophy, objectives and course structure 2) Teacher's readiness 3) Readiness for educational support and 4) Learning achievement. Learning achievement assessment, it was found that the learning achievement in practice was higher than that of theory. Graduate learning outcomes were at high level and was highest in morality and ethics. Satisfaction with the professional competence of graduates and graduate users were at high level and was highest in the ability to work in accordance with the professional code of ethics. The results of the study reflect that the quality in course application process, is essential for producing quality nurses for society.

Keywords: Course Application Process, Learning Outcomes, Professional Competence, Bachelor of Nursing Science Program.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของประเทศ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ระบบและกลไก ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ คุณภาพ

การสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การประเมินระบบและกลไกหรือกระบวนการมีด้วยกันหลายวิธี เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า และการเขียนรายงานประเภทปลายเปิด

การประเมินผลผลิตจะให้ข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าจะเก็บรักษาไว้ เลิกใช้ หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ ตามปกติสถานการณ์ในการตัดสินใจจะประกอบไปด้วยมิติที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ มิติด้านข้อมูลที่มีอยู่และมิติด้านปริมาณความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้

เกิดขึ้น (Stufflebeam and Anthony, 2007) การประเมินคุณภาพผลผลิต ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะเชิงวิชาชีพ ซึ่งกรอบมาตรฐานการเรียนรู้สาขา การพยาบาลกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม มีความตั้งใจอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาวิชาชีพการพยาบาลเพื่อให้บัณฑิตสามารถ ให้บริการที่ปลอดภัยต่อประชาชนและคุ้มครองสิทธิ ประโยชน์ของผู้ใช้บริการ จึงทำวิจัยเพื่อศึกษาคุณภาพ กระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิตจากกระบวนการ ทั้งด้านผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจต่อสมรรถนะ เชิงวิชาชีพของบัณฑิต เพื่อตอบโจทย์ความต้องการ คุณลักษณะพยาบาลวิชาชีพตามการรับรู้ของสังคม ปัจจุบัน และนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุง กระบวนการผลิตบัณฑิตให้เป็นที่ต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ประเมินคุณภาพกระบวนการใช้หลักสูตร 4 ปัจจัยได้แก่ 1) ความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตร 2) ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจ ในสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคล

- นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3
- บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2561
- ผู้ใช้บัณฑิตระดับหัวหน้าหอผู้ป่วย

คุณภาพกระบวนการใช้หลักสูตร

(Quality in Course Application Process)

- ความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์และ โครงสร้างหลักสูตร
- ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน
- ความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลผลิตจากกระบวนการ (Product/Output)

- ผลลัพธ์การเรียนรู้
- สมรรถนะเชิงวิชาชีพ

การประเมินผลผลิต (Product Assessment)

- ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อผลลัพธ์การเรียนรู้
- ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพ
- ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะเชิง วิชาชีพของบัณฑิต

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1) กระบวนการใช้หลักสูตร หมายถึง ขั้นตอน การนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การศึกษาความสอดคล้อง ของปรัชญา วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร, การ จัดการเรียนการสอน, การประเมินผลการศึกษา และการ ประเมินคุณภาพบัณฑิต

2) **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอน สามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

3) **ผลลัพธ์การเรียนรู้** หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกเป็นรูปธรรมและสามารถวัดและประเมินผลได้ ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม, ด้านความรู้, ด้านทักษะทางปัญญา, ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ, ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

3) **สมรรถนะเชิงวิชาชีพ** หมายถึง สมรรถนะหลักของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามที่สภาการพยาบาลกำหนด ได้แก่ความสามารถในด้านการใช้กระบวนการพยาบาล, การบริหารการจัดการงานที่เป็นหน้าที่ในความรับผิดชอบ, การสอน/ให้คำแนะนำและให้ความรู้ด้านสุขภาพ, การสื่อสารและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเชิงวิชาชีพ, การวิจัยการค้นคว้าความรู้ใหม่และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง, การพิจารณาและแก้ปัญหาแบบองค์รวม, การปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล และการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประโยชน์จากงานวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงบริหารและกำหนดนโยบายการบริหารหลักสูตร นำข้อมูลไปพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 353 คน บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม ปีการศึกษา 2561 จำนวน 97 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ได้แก่หัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยประยุกต์จากแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ปณิธาน วัฒนพานิชกิจ และ ภาวรรณ พันธุ์ไพโรจน์, ม.ป.ป.) นำมาปรับข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงเห็นด้วยหรือพึงพอใจระดับมากที่สุด, คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึงเห็นด้วยหรือพึงพอใจระดับมาก, คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึงเห็นด้วยหรือพึงพอใจระดับปานกลาง, คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึงเห็นด้วยหรือพึงพอใจ ระดับน้อย และคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึงเห็นด้วยหรือพึงพอใจระดับน้อยที่สุด แบ่งเครื่องมือเป็น 2 ชุด คือ

1. เครื่องมือประเมินคุณภาพด้านกระบวนการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2. เครื่องมือประเมินผลผลิต แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบัณฑิต หรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตต่อผลลัพธ์การเรียนรู้

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต ต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิต

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity index) เท่ากับ 1 และปรับแก้เนื้อหาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษา บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach's coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.91-0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยชี้แจงให้ประชากรเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมการวิจัย พร้อมทั้งขอความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเองพร้อมนัดหมาย วันเวลาที่ จะขอรับแบบสอบถามคืน และรับแบบสอบถามคืนตามวันเวลาที่กำหนด โดย
 - 3.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่กำลังเรียนในแต่ละชั้นปี
 - 3.2 บัณฑิตประเมินความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตร ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการใช้หลักสูตร และความพึงพอใจในสมรรถนะเชิงวิชาชีพของตน ขณะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพยาบาลวิชาชีพ ภายหลังสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
 - 3.3 หัวหน้าหอผู้ป่วยประเมินความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิตในบทบาทของผู้ใช้บัณฑิต
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ

2) การประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร โดยคำนวณ ค่าเฉลี่ย และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4) การประเมินความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิตระหว่างบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5) นำแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดกลุ่มของคำตอบแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลงานวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 132 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 96.97 มีอายุอยู่ในช่วง 17-19 ปี โดยมีอายุ 17 ปีมากที่สุด ร้อยละ 94.70 ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) 3.01 - 3.50 ร้อยละ 61.36

1.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.67 มีอายุอยู่ในช่วง 18-20 ปี โดยมีอายุ 18 ปีมากที่สุด ร้อยละ 72.50 ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) 3.01 - 3.50 ร้อยละ 58.33

1.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 101คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.06 มีอายุอยู่ในช่วง 19-22 ปี มีอายุ 20 ปี ร้อยละ 59.41 ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) 3.01 - 3.50 ร้อยละ 67.33

1.4 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 97 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 96.90 มี

อายุอยู่ในช่วง 22-25 ปี มีอายุ 23 ปี ร้อยละ 50.50 ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ย(GPA) เมื่อสำเร็จการศึกษา 3.01 - 3.50 ร้อยละ 81.40 ปฏิบัติงานสังกัดโรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 89.70 และมีเงินเดือนระหว่าง 15,000 - 20,000 บาท ร้อยละ 67.00

1.5 ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 40 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 82.50 มีอายุอยู่ในช่วง 28-60 ปี ช่วงอายุ 41-60 ปี มีร้อยละ 57.50 โดยทุกคนปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.50 ปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม ไอซียูอายุรกรรม ห้องฉุกเฉิน และห้องผ่าตัด โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 60.00 ปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม และหอผู้ป่วยศัลยกรรม

2. ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

2.1 ความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตร

ปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตรคือแผนที่ในการพัฒนาผู้เรียน ผลการประเมินพบว่าความคิดเห็นของบัณฑิตต่อผลการนำหลักสูตรมาใช้ ช่วยพัฒนาความสามารถของบัณฑิตอย่างเป็นรูปธรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.63$) รายข้อที่พัฒนาบัณฑิตสูงสุด ได้แก่ การเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา และการมีส่วนร่วมในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปะ, การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.57$; $\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.58$; $\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.58$) ตามลำดับ

2.2 ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน

ประเมินความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์การปฏิบัติพยาบาล การถ่ายทอดความรู้ การเป็นแบบอย่าง

ที่ดี คุณธรรม ความยุติธรรม การให้คำแนะนำ การเปิดโอกาสแก่นักศึกษา และภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน พบว่าความพร้อมของอาจารย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51, SD = 0.58$) หัวข้อที่มีความพร้อมสูงสุดตามลำดับ ได้แก่ อาจารย์มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมในวิชาที่สอน และอาจารย์มีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม ($\bar{X} = 4.66, SD = 0.48$) รองลงมาคือ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 4.57, SD = 0.58$)

2.3 ความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก แต่พบว่าเป็นด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดในกระบวนการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.87, SD = 0.75$) บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ควรเป็นห้องเรียนที่มีสื่อและวัสดุที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ห้องปฏิบัติการพยาบาลที่มีอุปกรณ์เพียงพอและทันสมัยต่อการฝึกปฏิบัติ

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

การประเมินในรายวิชาหมวดวิชาชีพ ภาคทฤษฎี 35 รายวิชา ภาคปฏิบัติ 12 รายวิชาโดยนักศึกษาที่กำลังเรียนในแต่ละรายวิชา โดยภาพรวมผลสัมฤทธิ์รายวิชาหมวดวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายวิชาภาคปฏิบัติให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ารายวิชาภาคทฤษฎี ($\bar{X} = 4.21, SD = 0.62; \bar{X} = 4.19, SD = 0.61$ ตามลำดับ)

3. ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อผลลัพธ์การเรียนรู้

บัณฑิตมีความเห็นว่าการเรียนตลอดหลักสูตรส่งผลให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04, SD = 0.61$) มีผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุดในด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.33, SD = 0.41$) ผลลัพธ์การเรียนรู้น้อยที่สุดในด้านทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.51$)

4. ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพ

บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, SD = 0.49$) จำแนกรายด้านพบว่า อันดับความพึงพอใจสูงสุดตามลำดับ ได้แก่ ด้านการใช้กระบวนการพยาบาล, การปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล, การสื่อสารและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลเชิงวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.39, SD = 0.39; \bar{X} = 4.36, SD = 0.51; \bar{X} = 4.26, SD = 0.49$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจต่อตนเองสูงสุดในความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.62, SD = 0.70$) พึงพอใจน้อยที่สุดในการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับสภาพของผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.56, SD = 0.50$) บัณฑิตบรรยายความรู้สึกก่อนและหลังการเรียนพยาบาลว่า มีความเข้าใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพ โดยเห็นว่าพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงมาก ต้องมีใจรักในการดูแล และเป็นอาชีพที่มีเกียรติ หลังสำเร็จการศึกษามีความรักในวิชาชีพนี้เพิ่มขึ้นจากเดิม เพราะมีงานทำ มีความมั่นคงในวิชาชีพ และรายได้ดี

5. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิต

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.25$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจสูงสุดในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.51$) สำหรับหัวข้อที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ 1) การให้บริการผสมผสานทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพแก่ผู้รับบริการ 2) การเสียสละและอุทิศเวลาในการปฏิบัติการพยาบาล และ 3) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในทีมการพยาบาลและทีมสุขภาพ ($\bar{X} = 4.75$, $SD = 0.44$: $\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.45$: $\bar{X} = 4.68$, $SD = 0.47$ ตามลำดับ) ส่วนหัวข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.45$)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

1) ความสอดคล้องของปรัชญา วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร ประเมิน 18 หัวข้อ ได้แก่ ความสอดคล้องตอบสนองความต้องการของสังคมปัจจุบัน, วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนในการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่ควรจะเป็น เป็นต้น บัณฑิตให้ความคิดเห็นในภาพรวมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการร่างหลักสูตรใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาพยาบาลศาสตร์เป็นแนวทาง ประกอบกับมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวโน้มการจัดการศึกษา และความต้องการของสังคม ส่งผลให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันดังที่ Print (1993) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้นั้น ควรมีลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติ สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ดังผลการศึกษาพบความสอดคล้องในระดับมากที่สุดในการบ่มเพาะให้บัณฑิตเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองวิชาชีพและส่วนรวม มีส่วนร่วมในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปะ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ

2) ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า หัวข้อที่อาจารย์มีความพร้อมในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมในวิชาที่สอน และมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม รองลงมาได้แก่การเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาความรู้ใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของพิจิตรา ที่สุกะ (2556) ที่กล่าวถึงการสอนและปฏิบัติการแบบองค์รวมว่า อาจารย์ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนการสอนที่เข้าใจในความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อเรียนจบ ผู้เรียนจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สำคัญในการเรียนรู้ด้วยการกระทำ และปฏิบัติงานภาคสนาม ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนาตนเองได้ตามที่ต้องการ การสอนปัจจุบันเป็นการนำเสนอความรู้และแสดงความคิดเห็น วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนว่า เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งมีคุณสมบัติคือ มีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีความจริงใจ มีความ

เข้าใจ มีการยอมรับ มีไหวพริบ และมีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาความรู้ใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Savery and Duffy (1995) ที่กล่าวถึงผลที่เกิดจากความร่วมมือกันทางสังคมว่า ความรู้ไม่สามารถถ่ายโอนจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งได้ แต่การแลกเปลี่ยนและสะท้อนความคิดเห็นให้แก่กัน และการให้เหตุผลและความคิดเห็นของตนเอง หรือโต้แย้งความคิดเห็นของคนอื่น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพิจารณากระบวนการคิดของตน เปรียบเทียบกับกระบวนการคิดของผู้อื่น จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนได้

3) ความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เป็นด้านเดียวที่คะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 4.00 ($\bar{X} = 3.87, SD=0.75$) คาดว่าเนื่องจากความคาดหวังต่อการมีห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันมีมากขึ้นและความคาดหวังที่มีต่อสถาบันการศึกษาเอกชน ดังที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ เช่นห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) พลากร ธีรกุล (2559) กล่าวว่า เป็นห้องเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่มีมิติในเชิงปฏิสัมพันธ์ในการสร้างประสบการณ์ทางการเรียนการสอนโดยครู รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สามารถใช้ฝึกฝนทักษะ สะดวกในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน สามารถทำกิจกรรมกลุ่มย่อยได้ สอดคล้องกับการเสนอความคิดเห็นของนักศึกษาว่า ต้องการสภาพห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ห้องเรียนที่มีสื่อและวัสดุที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ห้องเรียนควรสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ในการจัดกลุ่มอภิปรายทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย สามารถใช้ประโยชน์จากด้านหน้าห้องในการแสดง

บทบาทสมมติหรือสร้างสถานการณ์จำลอง นอกจากนี้ห้องปฏิบัติการพยาบาลควรมีอุปกรณ์เพียงพอและทันสมัยต่อการฝึกปฏิบัติ

4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในรายวิชาหมวดวิชาชีพ พบว่า การเรียนภาคปฏิบัติก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าภาคทฤษฎี เนื่องจากการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติเป็นการประยุกต์หลักการทางทฤษฎีมาสู่การจัดการในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ จึงก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญาและทักษะ สอดคล้องกับชัชวาล วงศ์สารี (2558) ที่กล่าวว่า การเรียนบนคลินิก หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ ความสามารถนำความรู้ในตนมาช่วยเหลือผู้อื่นเป็นการแสดงคุณค่าของตนให้ปรากฏ ซึ่ง วิจารย์ พานิช (2562) กล่าวถึงคุณค่าความรู้ในตัวตนว่า ความรู้ในตัวตนไม่สามารถเสนอออกมาเป็นคำพูดได้ทั้งหมด ความรู้ความเข้าใจวิธีปฏิบัติงานจะเป็นความรู้ที่ยกระดับขึ้นจากเดิม อันจะนำไปสู่ความรู้ที่เชื่อมั่นใจตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและคุณค่าของการทำงานร่วมกัน

ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อผลลัพธ์การเรียนรู้

บัณฑิตมีความเห็นว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อออกไปทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้านที่มากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อาจเป็นเพราะว่าคณะพยาบาลศาสตร์ดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษาตั้งแต่แรกเข้ารับการศึกษา และดำเนินการต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลา 4 ปี โดยกำหนดในแผนปฏิบัติการคณะพยาบาลศาสตร์ ปีการศึกษา 2558-2561 ทั้งในด้านการบูรณาการรายวิชากับการบริการวิชาการแก่สังคม เช่น โครงการค่ายพุทธบุตร เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวัฒน์ย

ปานจินดา, สุลีมาศ อังศุเกียรติถาวร และวิภาณันท์ ม่วงสกุล (2555) กล่าวถึงการพยาบาลองค์รวมสู่การผลิตพยาบาลผู้มีความเป็นมนุษย์ว่า หัวใจมนุษย์ต้องแสดงออกจกจิตใจภายใน การเข้าใจบริบทของผู้ป่วย และญาติตามความเป็นจริง การปฏิบัติดูแลผู้ป่วยด้วยความรู้สึกให้เกียรติว่าบุคคลที่อยู่ตรงหน้านั้นคือมนุษย์เช่นเดียวกัน มีฐานะเท่าเทียม ผู้ป่วยมิใช่ผู้มาขอความช่วยเหลือจากพยาบาลโดยไม่มีหนทางเลือกใดๆ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับการศึกษาความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทยเพื่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของณัฐนันท์ฤทธิรัตน์ (2557) กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย ได้แก่ มีความกังวลและความกลัวเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ มีปัญหาด้านคำศัพท์ นักศึกษาต้องนึกเป็นภาษาไทยก่อนเสมอ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพ

บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพึงพอใจสูงสุดในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล สำหรับการประเมินรายชื่อที่พึงพอใจสูงสุด คือ การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน อาจเนื่องจากจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ที่จะไม่คดโกงเวลาในการปฏิบัติงาน ดังการเขียนระบายความรู้สึกก่อนและหลังเรียนพยาบาลว่า “มีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพ พยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงมาก ต้องมีใจรักใน

การดูแลและเป็นอาชีพที่มีเกียรติ หลังสำเร็จการศึกษามีความรักในวิชาชีพนี้เพิ่มขึ้นจากเดิม เพราะมีงานทำ มีความมั่นคงในวิชาชีพ และรายได้ดี”

สำหรับหัวข้อการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับสภาพของผู้ใช้บริการ ที่บัณฑิตมีความพึงพอใจน้อยที่สุดนั้นอาจเนื่องจาก งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลหลังจากบัณฑิตปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทพยาบาลวิชาชีพได้ 3 เดือน อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ทำงานของบัณฑิตน้อย ทำให้ศิลปะในการพยาบาลไม่สมบูรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการและไม่เพียงพอต่อคำที่เหมาะสมในความแตกต่างของบุคคลในสังคมพหุวัฒนธรรม การปฏิบัติพยาบาลต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะ ศาสตร์คือความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ที่เล่าเรียนมาแต่การนำไปศาสตร์ไปใช้ต้องอาศัยศิลปะที่จะทำให้ผู้ป่วยยอมรับ ดังงานวิจัยของพันทิพย์ จอมศรี, พันทิพย์ จอมศรี, อารีวรรณ กลั่นกลิ่น, อวยพร ตันมุขกุล และ วิจิตรศรีสุพรรณ (2553) เรื่องการรับรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลของพยาบาลในประเทศไทยที่กล่าวว่า การพยาบาลเป็นการปฏิบัติที่มีศิลปะ ตัวอย่างศิลปะ เช่น การจูงใจให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม ศิลปะในการพยาบาลเป็นการกระทำที่ช่วยให้ผู้ป่วยยอมรับที่จะมีชีวิตอยู่กับความเจ็บป่วยและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิต

ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของบัณฑิตระดับมากที่สุดในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล ซึ่งเป็นหลักแห่งความประพฤติ ที่ถูกต้องเหมาะสมของวิชาชีพพยาบาล (ประกาศสภาการพยาบาล, 2562) มาตรฐานที่2 การรักษาสีทิวผู้ป่วย

จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นหลักการสำคัญที่
ถูกบรรจุในหลักสูตรการศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี
และประกาศใช้เป็นฉบับแรกใน พศ 2528 เป็นการ
บ่งชี้เฉพาะคุณลักษณะทางวิชาชีพที่ต่อเนื่องและยาวนาน

การดำเนินงานของคณะพยาบาลศาสตร์เป็นไป
ตามข้อบังคับสภาการพยาบาลที่ระบุให้พยาบาลวิชาชีพ
ทุกคนต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและการปฏิบัติ
พยาบาลต้องคำนึงถึงประเด็นจริยธรรม เป็นการสร้าง
มาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ดังที่ Curtin (1978
อ้างถึงใน ปภัสวรรณ จันทวงศ์, เรณูการ์ ทองคำรอด,
พูลสุข หิงคานนท์ และสุภมาส อังศุโชติ, 2556) กล่าวว่า
การปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพ จะต้องเกี่ยวข้องกับ
จริยธรรม เพราะการพยาบาลเป็นลักษณะของศิลปะที่
ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะจริยธรรมเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล
เป็นความสง่างามของการพยาบาล เป็นความงดงามของ
วิชาชีพที่จะส่งเสริมให้คุณภาพการพยาบาลมีมาตรฐาน
เป็นที่ยอมรับของสังคม

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุดในหัวข้อ
การให้บริการผสมผสานทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ
การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ
แก่ผู้รับบริการ อาจเนื่องมาจากคณะพยาบาลศาสตร์จัด
การศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย
สยาม ที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพเชิงวิชาการ
เชิงวิชาชีพ และความพร้อมสู่โลกการทำงาน นักศึกษา
ได้รับการเรียนรู้เบื้องต้นในชั้นเรียน ฝึกทักษะ
ในห้องปฏิบัติการพยาบาล ฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยใน
โรงพยาบาล และปฏิบัติการกิจบริการสุขภาพอนามัยใน
ชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นักศึกษาได้
ผ่านการเรียนรู้ทักษะการให้คำปรึกษา มีประสบการณ์ให้

คำปรึกษาทั้งในชุมชนและในหอผู้ป่วย เมื่อจบเป็น
พยาบาลวิชาชีพทำให้การช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ
มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้
ความสามารถของตนเอง (Self – Efficacy) ของ
Bandura และ Adams (1977) ที่กล่าวว่า การที่บุคคล
รับรู้ต่อความสามารถของตนเอง เป็นความคาดหวังใน
ทางบวก และทำให้เกิดผลลัพธ์ในทางบวก นักศึกษาได้รับ
การพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักบูรณาการ
การคิดวิเคราะห์และนำไปประยุกต์ได้

ความพึงพอใจต่อสมรรถนะของบัณฑิตเรื่องการ
เสียสละและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในทีมการ
พยาบาลและทีมสุขภาพ อาจเนื่องจากการจัดการศึกษา
โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่ต้องใช้การบริหารจัดการและการ
รับผิดชอบในหน้าที่จนปรากฏผลลัพธ์เชิงประจักษ์แก่
ชุมชน การฝึกหัดนักศึกษาเริ่มตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ด้วยการ
ดูแลสุขภาพชุมชนหลังมหาวิทยาลัย ทำงานร่วมกับรุ่นที่
ชั้นปีที่4 ที่ผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
และนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ในโครงการความร่วมมือ
ของคณะวิชาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัย
สยาม เป็นการเห็นแบบอย่างการทำหน้าที่และการ
ตัดสินใจแก้ปัญหา และเมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้นนักศึกษา
ต้องแสดงบทบาทการบริหารจัดการงานในความ
รับผิดชอบ โดยมีอาจารย์เป็นผู้สะท้อนความสำเร็จและ
สิ่งที่ควรแก้ไข การฝึกฝนเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่
ความมีวินัย การควบคุมตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัย
ของเกียรติชัย เวชภูพานิช, โชติ รัสชนวิชัย, วิระศักดิ์
ฮาดดา, รัฐพล สันสน และ อมรรัตน์ ศรีวานดี (2559) ที่
กล่าวว่า ผู้นำชุมชนต้องให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็น
ทีม หลักธรรมาภิบาล เป้าหมาย และมนุษยสัมพันธ์

สมรรถนะของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อาจเป็นเพราะว่าบัณฑิตเข้าใจว่าสิ่งที่ตนปฏิบัติเป็นสิ่งที่ถูกต้อง หากแต่ปัจจุบันเป็นยุคสมัยที่สังคมเปิดกว้าง บุคคลมีความแตกต่างทางความคิดเห็นและการยอมรับจากสภาพความแตกต่างทางศาสนา วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม ข้อดีของการรับฟังความคิดเห็น คือได้เรียนรู้ข้อมูล เหตุผลต่าง ๆ ที่อีกฝ่ายยกมาทำให้สามารถร่วมกันหาข้อสรุปหรือหาทางออกที่ดีๆ ให้กับปัญหาหรือเรื่องราวต่างๆ คณะพยาบาลศาสตร์จัดการสอนวิชาการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมแก่นักศึกษา จึงควรเพิ่มวิธีการศึกษาแบบผสมผสาน และเพิ่มการใช้เทคนิคการสะท้อนคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติกกร เหือนนาดอน, ยุพาภรณ์ ตรีไพรวงศ์, เจียมใจ ศรีชัยรัตนกุล และสันติ ยุทธยง (2562) ที่กล่าวว่า การสะท้อนคิดเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักศึกษา ทบทวนตัวเองทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำ รวมทั้งประเมินศักยภาพตนเอง ค้นหาวิธีการพัฒนาตนเองและพัฒนาปฏิบัติการพยาบาลให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แม้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะพยาบาลศาสตร์ควรเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ฝึกปฏิบัติการพยาบาลทุกสาขาย่อยของวิชาชีพ เช่น การพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ใช้ฝึกทักษะที่มีความเฉพาะเจาะจงตามลักษณะงานของสาขา ห้องเรียน สื่อ

การเรียนการสอนและสารสนเทศยังไม่สามารถใช้งานได้ อย่างเต็มประสิทธิภาพ คณะควรประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมยุคสารสนเทศ

2) รายวิชาควรมีการจัดการศึกษาดูงานนอก หน่วยงานที่มีการปฏิบัติที่ดีเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ตรงในหลายมิตินอกจากการจัดการเรียนการสอนในสถาบัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาและประเมินผลบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยสยาม ในลักษณะเดียวกันนี้ ต่อไปเป็นระยะ และต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มา ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรให้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานและเพื่อ ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริงให้กับบัณฑิตพยาบาล

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติชัย เวชฎาพันธ์, โชติ รัชชานิชย์, วีระศักดิ์อาดดา, รัฐพล สันสน และ อมรรรัตน์ ศรีวานณี. (2559). การพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของ ผู้นำชุมชน จังหวัดปทุมธานี ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารสมาคมนักวิจัย สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 21(1), 49-60.
- ชัชวาล วงศ์สารี. (2558). การสอนบนคลินิกในรายวิชาการ ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่สำหรับนิสิต Generation Z. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกองเทพ*, 31(2), 130-140.
- ณัฏฐ์นรี ฤทธิรัตน์. (2556). *ปัญหาและอุปสรรคใน การพัฒนา ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลป ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปณิธาน วัฒนพานิชกิจ และถาวรธรณ พันธุ์ไพโรจน์.

(ม.ป.ป.). *การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. (รายงานการวิจัย). (ม.ป.พ.).

ปภัทสรพรรณ จันทวงศ์, เรณุการ์ ทองคำรอด, พูลสุข หิงคานนท์ และสุภมาส อังศุโชติ. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปเขตตรวจราชการ สาธารณสุขที่ 17 และ 18. *วารสารการพยาบาลและ สุขภาพ*, 7(1), 75-89.

พลากร ชีรกุล. (2559). *Smart Classroom (ห้องเรียนอัจฉริยะ)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/post/611732>

พันทิพย์ จอมศรี, อาวีวรรณ กลั่นกลิ่น, อวยพร ตันมยุขกุล และ วิจิตร์ ศรีสุพรรณ. (2553). การรับรู้เกี่ยวกับหลักการ พยาบาลของพยาบาลในประเทศไทย. *วารสารสภาการ พยาบาล*, 25(1), 27-36.

พิจิตรา ทีสุกะ. (2556). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษา วิชาชีพครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัตติกกร เหมือนนาตอน, ยุพาภรณ์ ตรีไพรวงศ์, เจียมใจ ศรีชัย รัตน์กุล และสันติ ยุทธยง. (2562). การพัฒนาการเรียนรู้ ผ่านการสะท้อนคิด. *วารสารวิจัยสุขภาพและการ พยาบาล*, 35(2), 13-24.

วัฒนีย์ ปานจินดา, สุลีมาศ อังศุเกียรติถาวร และวิภาณันท์ ม่วงสกุล. (2555). การพยาบาลองค์รวมผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองสู่การผลิตพยาบาลผู้มีหัวใจความเป็นมนุษย์. *วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม*, 13(25), 47-54.

วิจารณ์ พานิช. (2562). *การจัดการความรู้*. เข้าถึงได้จาก <http://www.saimak.go.th>

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ปรี้น จำกัด.

ประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง มาตรฐานการพยาบาล พ.ศ. 2562. (2562, 18 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 97 ง, หน้า33.

Bandura, A.J. & Adams, N.E. (1977). Analysis of Self – Efficacy Theory of behavior change. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 287-310.

Print, M. (1993). *Curriculum Development and Design*. (2nd ed). St. Leonards : Allen & Unwin.

Savery,J.R. and Duffy,T.M. (1995). “Problem-Based Learning ; An instructional model and its constructivist framework ” *Educational Technology*, 35(5), 31-38.

Stufflebeam, D.L. and Shinkfield, A.J. (2007). *Evaluation Theory Models and Application*. San Francisco : Jossey-Bass.